

Κείμενο 1

Η αγγλική και οι άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2308)

Ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος αποτελεί ήδη πεδίο δραστηριότητας, αλλά και ανταγωνισμού των γλωσσών. Από την εποχή της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήρθε στην επιφάνεια και το πρόβλημα: πώς θα λειτουργήσει αποτελεσματικά ένας ενιαίος πολυπολιτισμικός οργανισμός, χωρίς να εμποδίζεται από τις γλωσσικές διαφορές. Με άλλα λόγια, πώς θα επιτευχθεί η επικοινωνία με παράλληλη διατήρηση της **πολυφωνίας** σε βαθμό που να επιτρέπει στον κάθε πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκεί το δικαίωμα χρήσης της μητρικής του γλώσσας;

Το πρόβλημα συνδέεται με ποικίλα θέματα οικονομικής ανάπτυξης, ευρωπαϊκής πολιτικής, αλλά και γεωπολιτικής. Το στοιχειοθετούν δύο κυρίως δεδομένα: το πρώτο είναι η επικράτηση της αγγλικής και το δεύτερο η ανάγκη διατήρησης όλων των γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και δεν είναι του παρόντος να αναπτύξουμε τους λόγους που συνηγορούν υπέρ της πολυφωνίας, αναφέρουμε μόνον ότι κάθε λαός με τη γλώσσα του δημιουργεί τον πολιτισμό του. Αν κινδυνέψει η γλώσσα του, τίθεται θέμα ύπαρξης του λαού ως ιδιαίτερης οντότητας με όλα τα επακόλουθα στην ικανότητα συνεισφοράς του στο ευρωπαϊκό σύνολο.

Η κυριαρχία όμως της αγγλικής αποτελεί πραγματικότητα. Από το ένα μέρος χρησιμοποιείται ως πλεονέκτημα και όπλο για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στον οικονομικο-πολιτικό ανταγωνισμό της σε επίπεδο παγκόσμιο. Από το άλλο μέρος όμως διαπιστώνεται ότι η εξάπλωση της αγγλικής γίνεται αναπόφευκτα σε βάρος όλων των άλλων γλωσσών της Ένωσης με ορατό τον κίνδυνο της **μονογλωσσίας** για την Ευρώπη και, συνεπώς, θα πρέπει να βρεθεί κάποια λύση που να εξισορροπεί τα συμφέροντα και τη λειτουργικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

X. Παπαρίζος. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*, 208-209 Αθήνα: Gutenberg,(διασκευή).

Κείμενο 2

Θετικά σχόλια για την επιλογή χρήσης της ελληνικής γλώσσας

Θετικά σχόλια για την επιλογή χρήσης της ελληνικής γλώσσας, κατά τη διάρκεια των επίσημων εγκαινίων έναρξης της ελληνικής Προεδρίας, δημοσιεύονται σε άρθρο του ιστολογίου *Τα παρασκήνια των Βρυξελλών* (Coulisses de Bruxelles).

Ο δημοσιογράφος σχολιάζει ότι η «θριαμβευτική και αλαζονική» αγγλοφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δέχθηκε ένα «χτύπημα» στην Αθήνα. Εξηγεί ότι η ελληνική Προεδρία επέλεξε να εκφραστεί στα Ελληνικά, με ταυτόχρονη μετάφραση στα Αγγλικά και τα Γαλλικά, σε αντίθεση με άλλες Προεδρίες που δεν παρείχαν καμία διερμηνεία. «Ένα καλό παράδειγμα για όσους τεχνοκράτες νομίζουν ότι 500 εκατομμύρια Ευρωπαίοι έχουν για **μητρική τους γλώσσα τα Αγγλικά**», τονίζει ο δημοσιογράφος και διατυπώνει την άποψη ότι η **επικράτηση της αγγλικής γλώσσας** στις Βρυξέλλες δεν είναι τυχαία, παρόλο που υπάρχουν 23 επίσημες γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τρεις γλώσσες εργασίας (Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά), ενώ τα Αγγλικά και τα Γαλλικά είναι οι δύο γλώσσες του κέντρου τύπου, επισημαίνει. Ευχαριστεί, λοιπόν, την Ελλάδα γι' αυτή την **επιλογή**.

Από την ιστοσελίδα της Εφ. *Η Καθημερινή*, 15.01.2014 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποια άποψη εκφράζουν τα δύο κείμενα για τη θέση της αγγλικής γλώσσας στην Ευρωπαϊκή Ένωση; (60 -80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τελευταίας παραγράφου (Ο δημοσιογράφος... γι' αυτή την επιλογή) του δεύτερου κειμένου;

(μονάδες 10)

B1. Να συντάξετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις του πρώτου και του δεύτερου κειμένου με την **έντονη γραφή: πολυφωνίας, μονογλωσσίας, μητρική [τους] γλώσσα, επικράτηση της αγγλικής γλώσσας, επιλογή**.

(μονάδες 10)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις παρακάτω προτάσεις του πρώτου κειμένου χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «Από την εποχή της ίδρυσης της ΕΟΚ ήρθε στην επιφάνεια και το πρόβλημα».
2. «Αν και δεν είναι του παρόντος να αναπτύξουμε τους λόγους που συνηγορούν υπέρ της πολυφωνίας».
3. «Η κυριαρχία όμως της αγγλικής αποτελεί πραγματικότητα».

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1

1^ο κείμενο:

- Η κυριαρχία της αγγλικής αποτελεί πλεονέκτημα και όπλο για την Ευρώπη αναφορικά με τον ανταγωνισμό της σε διεθνές επίπεδο.
- Η επικράτηση της αγγλικής προωθεί τη μονογλωσσία.

2^ο κείμενο: Ο αρθρογράφος στρέφεται κατά της αποκλειστικής χρήσης της αγγλικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς θεωρεί πως πρέπει να αναδεικνύεται η μητρική γλώσσα κάθε ευρωπαϊκού λαού. Η επικράτηση της αγγλικής δεν είναι τυχαία, αφού αποτελεί μια από τις τρεις γλώσσες εργασίας και μια από τις δύο γλώσσες του κέντρου τύπου.

A2

Θεματική πρόταση → “ *Ο δημοσιογράφος ... Αθήνα* ”

Λεπτομέρειες / Σχόλια → “ *Εξηγεί ... επισημαίνει* ”

Κατακλείδα → “ *Ευχαριστεί ... επιλογή* ”

B1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένα σύνολο πολιτισμών και διαφορετικών γλωσσών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο της **πολυφωνίας** είναι δύσκολη η επικοινωνία μεταξύ των ευρωπαίων. **Η επικράτηση της αγγλικής γλώσσας** έχει βοηθήσει σημαντικά, ώστε να επιτευχθεί αυτή η επικοινωνία. Πολλοί, όμως, εκτιμούν ότι η κυριαρχία της αγγλικής οδηγεί στη **μονογλωσσία** και αυτή η **επιλογή** μακροπρόθεσμα θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα. Το βασικότερο από αυτά είναι ότι οι λαοί θα ξεχάσουν, σε βάθος χρόνου, **τη μητρική τους γλώσσα** και κατ' επέκταση την πολιτιστική τους ταυτότητα.

B2

1. μεταφορική / συνυποδηλωτική
2. μεταφορική / συνυποδηλωτική
3. μεταφορική / συνυποδηλωτική

Κείμενο 1

Η αγγλική και οι άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2325)

Ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος αποτελεί ήδη πεδίο δραστηριότητας, αλλά και ανταγωνισμού των γλωσσών. Από την εποχή της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήρθε στην επιφάνεια και το πρόβλημα: πώς θα λειτουργήσει αποτελεσματικά ένας ενιαίος πολυπολιτισμικός οργανισμός, χωρίς να εμποδίζεται από τις γλωσσικές διαφορές. Με άλλα λόγια, πώς θα επιτευχθεί η επικοινωνία με παράλληλη διατήρηση της πολυφωνίας σε βαθμό που να επιτρέπει στον κάθε πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκεί το δικαίωμα χρήσης της μητρικής του γλώσσας;

Το πρόβλημα συνδέεται με ποικίλα θέματα οικονομικής ανάπτυξης, ευρωπαϊκής πολιτικής, αλλά και γεωπολιτικής. Το στοιχειοθετούν δύο κυρίως δεδομένα: το πρώτο είναι η **επικράτηση** της αγγλικής και το δεύτερο η ανάγκη διατήρησης όλων των γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και δεν είναι του παρόντος να αναπτύξουμε τους λόγους που **συνηγورούν** υπέρ της πολυφωνίας, αναφέρουμε μόνον ότι κάθε λαός με τη γλώσσα του δημιουργεί τον πολιτισμό του. Αν κινδυνέψει η γλώσσα του, τίθεται θέμα ύπαρξης του λαού ως ιδιαίτερης οντότητας με όλα τα επακόλουθα στην ικανότητα συνεισφοράς του στο ευρωπαϊκό σύνολο.

Η κυριαρχία όμως της αγγλικής αποτελεί πραγματικότητα. Από το ένα μέρος χρησιμοποιείται ως πλεονέκτημα και όπλο για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στον οικονομικο-πολιτικό ανταγωνισμό της σε επίπεδο παγκόσμιο. Από το άλλο μέρος όμως διαπιστώνεται ότι η εξάπλωση της αγγλικής γίνεται αναπόφευκτα σε βάρος όλων των άλλων γλωσσών της Ένωσης με ορατό τον κίνδυνο της μονογλωσσίας για την Ευρώπη και, συνεπώς, θα πρέπει να βρεθεί κάποια λύση που να εξισορροπεί τα συμφέροντα και τη λειτουργικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

X. Παπαρίζος. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*, 208-209. Αθήνα: Gutenberg, (διασκευή).

Κείμενο 2

Θετικά σχόλια για την επιλογή χρήσης της ελληνικής γλώσσας

Θετικά σχόλια για την επιλογή χρήσης της ελληνικής γλώσσας, κατά τη διάρκεια των επίσημων εγκαινίων έναρξης της ελληνικής Προεδρίας, δημοσιεύονται σε άρθρο του ιστολογίου *Ta παρασκήνια των Βρυξελλών* (Coulisses de Bruxelles).

Ο δημοσιογράφος σχολιάζει ότι η «θριαμβευτική και αλαζονική» αγγλοφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δέχθηκε ένα «χτύπημα» στην Αθήνα. Εξηγεί ότι η ελληνική Προεδρία επέλεξε να εκφραστεί στα Ελληνικά, με ταυτόχρονη μετάφραση στα Αγγλικά και τα Γαλλικά, σε αντίθεση με άλλες Προεδρίες που δεν παρείχαν καμία διερμηνεία. «Ένα

καλό παράδειγμα για όσους τεχνοκράτες νομίζουν ότι 500 εκατομμύρια Ευρωπαίοι έχουν για μητρική τους γλώσσα τα Αγγλικά», τονίζει ο δημοσιογράφος και διατυπώνει την άποψη ότι η επικράτηση της αγγλικής γλώσσας στις Βρυξέλλες δεν είναι τυχαία, παρόλο που υπάρχουν 23 επίσημες γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τρεις γλώσσες εργασίας (Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά), ενώ τα Αγγλικά και τα Γαλλικά είναι οι δύο γλώσσες του κέντρου τύπου, επισημαίνει. Ευχαριστεί, λοιπόν, την Ελλάδα γι' αυτή την επιλογή.

Από την ιστοσελίδα της Εφ. *Η Καθημερινή*, 15.01.2014 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Σύμφωνα με το δεύτερο κείμενο, ο αρθρογράφος είναι υπέρ ή κατά της αποκλειστικής χρήσης της αγγλικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Ποια είναι τα δομικά μέρη της δεύτερης παραγράφου (Ο δημοσιογράφος σχολιάζει την επιλογή) του δεύτερου κειμένου;

(μονάδες 10)

B1. α. Να γράψετε ένα συνώνυμο χρησιμοποιώντας καθεμιά από τις λέξεις με την έντονη γραφή, με βάση τη σημασία που αυτές έχουν στο πρώτο κείμενο: **επικράτηση, συνηγορούν.**

(μονάδες 4)

B1. β. Να δημιουργήσετε μία περίοδο 20-30 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις συνώνυμες λέξεις.

(μονάδες 6)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις τρεις παρακάτω φράσεις/προτάσεις των κειμένων χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «κάθε λαός με τη γλώσσα του δημιουργεί τον πολιτισμό του»
2. «η εξάπλωση της αγγλικής»
3. «ο δημοσιογράφος σχολιάζει»

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1 Σύμφωνα με το δεύτερο κείμενο, ο αρθρογράφος είναι κατά της αποκλειστικής χρήσης της αγγλικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς τη χαρακτηρίζει *θριαμβευτική και αλαζονική*. Ταυτόχρονα χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Ελληνικής προεδρίας και θεωρεί ότι είναι *καλό παράδειγμα*. Πιστεύει ότι η επικράτηση της αγγλικής γλώσσας στις Βρυξέλλες είναι σκόπιμη. Τέλος, εκφράζει την ικανοποίησή του για το χειρισμό της Ελλάδας που επέλεξε να χρησιμοποιήσει την Ελληνική γλώσσα αντί της αγγλικής.

A2

Θεματική πρόταση → “*Ο δημοσιογράφος... στην Αθήνα*”

Λεπτομέρειες/Σχόλια → “*εξηγεί ότι... επισημαίνει*”

Κατακλείδα → “*Ευχαριστεί, λοιπόν, ... επιλογή*”

B1 α. επικράτηση = υπερίσχυση

συνηγορούν = υποστηρίζουν

β. Πολλοί υποστηρίζουν ότι η υπερίσχυση των κομμάτων στους φοιτητικούς συλλόγους έχει πολιτικές σκοπιμότητες, οι οποίες κατευθύνουν τη φοιτητική κοινότητα προς το συμφέρον τους.

B2

1. → μεταφορική / συνυποδηλωτική
2. → μεταφορική / συνυποδηλωτική
3. → κυριολεκτική / δηλωτική

Κείμενο 1

Η αγγλική και οι άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2902)

Από την εποχή της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήρθε στην επιφάνεια και το ζήτημα της αποτελεσματικής λειτουργίας αυτού του ενιαίου πολυπολιτισμικού οργανισμού, χωρίς να εμποδίζεται από τις γλωσσικές διαφορές. Με άλλα λόγια, το ερώτημα ήταν: πώς θα επιτευχθεί η επικοινωνία με παράλληλη διατήρηση της πολυφωνίας σε βαθμό που να επιτρέπει στον κάθε πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκεί το δικαίωμα χρήσης της μητρικής του γλώσσας; Το συγκεκριμένο ερώτημα παραμένει ανοιχτό, επειδή ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος αποτελεί πεδίο δραστηριότητας αλλά και ανταγωνισμού των γλωσσών.

Το πρόβλημα συνδέεται με ποικίλα θέματα οικονομικής ανάπτυξης, ευρωπαϊκής πολιτικής, αλλά και γεωπολιτικής. Το στοιχειοθετούν δύο κυρίως δεδομένα. Το πρώτο είναι η επικράτηση της αγγλικής και το δεύτερο η ανάγκη διατήρησης όλων των γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και υπάρχουν πολλοί λόγοι που συνηγορούν υπέρ της πολυφωνίας, αναφέρουμε μόνο ότι κάθε λαός με τη γλώσσα του δημιουργεί τον πολιτισμό του. Αν κινδυνέψει η γλώσσα του, τίθεται θέμα ύπαρξης του λαού ως ιδιαίτερης οντότητας με όλα τα επακόλουθα στην ικανότητα συνεισφοράς του στο ευρωπαϊκό σύνολο.

Η κυριαρχία, όμως, της αγγλικής αποτελεί πραγματικότητα. Από τη μια χρησιμοποιείται ως πλεονέκτημα και όπλο για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στον οικονομικο-πολιτικό ανταγωνισμό της σε παγκόσμιο επίπεδο. Από την άλλη μεριά, ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η εξάπλωση της αγγλικής γίνεται αναπόφευκτα σε βάρος όλων των άλλων γλωσσών της Ένωσης με ορατό τον κίνδυνο της μονογλωσσίας για την Ευρώπη. Συνεπώς, θα πρέπει να βρεθεί κάποια λύση που να εξισορροπεί τα συμφέροντα και τη λειτουργικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

X. Παπαρίζος. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*, 208-209.
Αθήνα: Gutenberg (διασκευή).

Κείμενο 2

Γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων

Η γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων αποτελεί σίγουρα ένα πρόβλημα, το οποίο απαιτεί λύσεις. Από την άλλη πλευρά, η ευρωπαϊκή γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανυπολόγιστης αξίας πολιτιστικό πλούτο, άξιο διατήρησης και καλλιέργειας. Επομένως, το να έχει κάθε Ευρωπαίος τη δυνατότητα να επικοινωνεί γνωρίζοντας και

χρησιμοποιώντας δύο τουλάχιστον γλώσσες, πέραν της μητρικής του, είναι ένας στόχος πολύ σημαντικός αλλά και πολύ φιλόδοξος.

Βέβαια, για να είναι αποτελεσματική η διδασκαλία και η γνώση τριών γλωσσών, πρέπει να ενταχθεί στο γενικότερο πλαίσιο μιας διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής προσέγγισης της παιδείας. Με τον τρόπο αυτόν θα υπηρετηθεί αποτελεσματικά η ανάγκη διδασκαλίας τριών γλωσσών, αλλά και θα ενισχυθεί η διδασκαλία των ευρωπαϊκών γλωσσών στα παιδιά των Ευρωπαίων που διαμένουν σε χώρες διαφορετικές από αυτήν της καταγωγής τους. Τέλος, σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αναζητηθούν συστηματικά νέοι τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών που να καθιστούν την όλη διαδικασία πιο ελκυστική στα παιδιά, αλλά και πιο προσιτή σε όλους.

Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αριθμ. C 295/31 - 295/32.
7.10.96 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιο πρόβλημα επισημαίνεται από τους συντάκτες των κειμένων και ποιες λύσεις προτείνονται; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 10)

A2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο σε κάθε παράγραφο του δεύτερου κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. «Η ευρωπαϊκή γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανυπολόγιστης αξίας πολιτιστικό πλούτο».

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση, να δημιουργήσετε μια παράγραφο 60-80 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις παρακάτω φράσεις/προτάσεις των κειμένων χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «ήρθε στην επιφάνεια [...] το ζήτημα»
2. «το συγκεκριμένο ερώτημα παραμένει ανοιχτό»
3. «τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών»

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1 Οι συντάκτες των κειμένων αναφέρονται στο πρόβλημα της γλωσσικής επικοινωνίας των Ευρωπαίων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται από την πολυπολυτισμικότητα και την πολυφωνία. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει να διατηρηθεί η γλωσσική ταυτότητα των λαών και να γίνεται προσπάθεια για άριστη επικοινωνία μέσω μιας κοινής γλώσσας. Ως λύση του προβλήματος προβάλλεται η επικράτηση της αγγλικής που διευκολύνει την επικοινωνία, αλλά τείνει να επιβληθεί σε βάρος των άλλων γλωσσών. Πραγματική λύση στο πρόβλημα είναι η γλωσσομάθεια μέσω της ελκυστικής και προσιτής σε όλους διδασκαλίας.

A2

- Το πρόβλημα της γλωσσικής επικοινωνίας της Ευρώπης και η ανάγκη διατήρησης της πολυμορφίας της.
- Η γλωσσομάθεια των Ευρωπαίων λύση στο επικοινωνιακό πρόβλημα.

B1 Η Ευρωπαϊκή γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανυπολόγιστης αξίας πολιτιστικό πλούτο. Η πολυφωνία αποτελεί πρωταρχικό στοιχείο της Ευρώπης, γιατί χάρη σ' αυτήν κάθε λαός διατηρεί και ενισχύει τους δεσμούς του με τον πολιτισμό του, εξασφαλίζοντας έτσι την ιδιαιτερότητά του, ενώ συγχρόνως ενισχύει και συμβάλλει αποτελεσματικότερα στο έργο του Ευρωπαϊκού συνόλου. Η διατήρηση, λοιπόν, της πολυμορφίας δημιουργεί μια ισχυρή, ενωμένη Ευρώπη που εξελίσσεται συνεχώς.

B2

1. μεταφορική
2. μεταφορική
3. κυριολεκτική

Κείμενο 1

Η αγγλική και οι άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3993)

Από την εποχή της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήρθε στην επιφάνεια και το ζήτημα της αποτελεσματικής λειτουργίας αυτού του ενιαίου πολυπολιτισμικού οργανισμού, χωρίς να εμποδίζεται από τις γλωσσικές διαφορές. Με άλλα λόγια, το ερώτημα ήταν: πώς θα επιτευχθεί η επικοινωνία με παράλληλη διατήρηση της πολυφωνίας σε βαθμό που να επιτρέπει στον κάθε πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ασκεί το δικαίωμα χρήσης της μητρικής του γλώσσας; Το συγκεκριμένο ερώτημα παραμένει ανοιχτό, επειδή ο ενιαίος ευρωπαϊκός χώρος αποτελεί πεδίο δραστηριότητας αλλά και ανταγωνισμού των γλωσσών.

Το πρόβλημα συνδέεται με ποικίλα θέματα οικονομικής ανάπτυξης, ευρωπαϊκής πολιτικής, αλλά και γεωπολιτικής. Το στοιχειοθετούν δύο κυρίως δεδομένα. Το πρώτο είναι η επικράτηση της αγγλικής και το δεύτερο η ανάγκη διατήρησης όλων των γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και υπάρχουν πολλοί λόγοι που συνηγορούν υπέρ της πολυφωνίας, αναφέρουμε μόνο ότι κάθε λαός με τη γλώσσα του δημιουργεί τον πολιτισμό του. Αν κινδυνέψει η γλώσσα του, τίθεται θέμα ύπαρξης του λαού ως ιδιαίτερης οντότητας με όλα τα επακόλουθα στην ικανότητα συνεισφοράς του στο ευρωπαϊκό σύνολο.

Η κυριαρχία, όμως, της αγγλικής αποτελεί πραγματικότητα. Από τη μια χρησιμοποιείται ως πλεονέκτημα και όπλο για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά στον οικονομικο-πολιτικό ανταγωνισμό της σε παγκόσμιο επίπεδο. Από την άλλη μεριά, ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η εξάπλωση της αγγλικής γίνεται αναπόφευκτα σε βάρος όλων των άλλων γλωσσών της Ένωσης με ορατό τον κίνδυνο της μονογλωσσίας για την Ευρώπη. Συνεπώς, θα πρέπει να βρεθεί κάποια λύση που να εξισορροπεί τα συμφέροντα και τη λειτουργικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

X. Παπαρίζος. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*, 208-209.
Αθήνα: Gutenberg (διασκευή).

Κείμενο 2

Γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων

Η γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων αποτελεί σίγουρα ένα πρόβλημα, το οποίο απαιτεί λύσεις. Από την άλλη πλευρά, η ευρωπαϊκή γλωσσική πολυμορφία αποτελεί ανυπολόγιστης αξίας πολιτιστικό πλούτο, άξιο διατήρησης και καλλιέργειας. Επομένως, το να έχει κάθε Ευρωπαίος τη δυνατότητα να επικοινωνεί γνωρίζοντας και χρησιμοποιώντας δύο τουλάχιστον γλώσσες, πέραν της μητρικής του, είναι ένας στόχος πολύ σημαντικός αλλά και πολύ φιλόδοξος.

Βέβαια, για να είναι αποτελεσματική η διδασκαλία και η γνώση τριών γλωσσών, πρέπει να ενταχθεί στο γενικότερο πλαίσιο μιας διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής προσέγγισης της παιδείας. Με τον τρόπο αυτόν θα υπηρετηθεί αποτελεσματικά η ανάγκη διδασκαλίας τριών γλωσσών, αλλά και θα ενισχυθεί η διδασκαλία των ευρωπαϊκών γλωσσών στα παιδιά των Ευρωπαίων που διαμένουν σε χώρες διαφορετικές από αυτήν της καταγωγής τους. Τέλος, σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αναζητηθούν συστηματικά νέοι τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών που να καθιστούν την όλη διαδικασία πιο ελκυστική στα παιδιά, αλλά και πιο προσιτή σε όλους.

Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Αριθμ. C 295/31 - 295/32.
7.10.96 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιες λύσεις προτείνονται στο δεύτερο κείμενο σχετικά με τη γλωσσική επικοινωνία των Ευρωπαίων πολιτών; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου (Η κυριαρχία... Ένωσης) του πρώτου κειμένου;

(μονάδες 10)

B1. «Θα πρέπει να αναζητηθούν συστηματικά νέοι τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών που να καθιστούν την όλη διαδικασία πιο ελκυστική στα παιδιά».

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω περίοδο, να δημιουργήσετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2.a. Ο τίτλος του πρώτου κειμένου είναι κυριολεκτικός/δηλωτικός ή μεταφορικός/συνυποδηλωτικός;

(μονάδες 5)

β. Να δώσετε έναν δικό σας σύντομο μεταφορικό/συνυποδηλωτικό τίτλο στο πρώτο κείμενο.

(μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1 Η επικοινωνία των Ευρωπαίων πολιτών μπορεί να επιτευχθεί με τη γνώση και τη χρήση δύο τουλάχιστον γλωσσών, εκτός από τη μητρική. Για να έχει αυτό το αποτέλεσμα θα πρέπει να ενταχθεί ενεργά στο εκπαιδευτικό σύστημα. Βασικό γνώρισμα του εκπαιδευτικού συστήματος θα πρέπει να είναι η διαπολιτισμικότητα και η πολυπολιτισμικότητα. Συνεπώς, θα πρέπει να αναζητηθούν νέοι τρόποι εκμάθησης των ξένων γλωσσών, ελκυστικότερων και πιο προσιτών σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Έτσι, θα βελτιωθεί και θα διευκολυνθεί η επικοινωνία μεταξύ των Ευρωπαίων πολιτών.

A2

Θεματική πρόταση→ “ *Η κυριαρχία ... πραγματικότητα*”

Λεπτομέρειες/σχόλια→ “ *Από τη μια ... για την Ευρώπη*”

Κατακλείδα→ “ *Συνεπώς ... Ευρωπαϊκής Ένωσης*”

B1 Θα πρέπει να αναζητηθούν συστηματικά νέοι τρόποι εκμάθησης ξένων γλωσσών που να καθιστούν την όλη διαδικασία πιο ελκυστική στα παιδιά. Τα σχολεία πρέπει να παρακολουθούν τις εξελίξεις στη διδασκαλία Ξένων Γλωσσών. Η δημιουργία ειδικής αίθουσας θα βελτιώνει τη διαδικασία. Ακόμα, οι καθηγητές πρέπει να χρησιμοποιούν καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας με τη βοήθεια νέων τεχνολογιών. Ο μαθητής πρέπει να ενθαρρύνεται, και να συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της διδασκαλίας. Τέλος, η χρήση οπτικοακουστικών μέσων θα κάνει πιο ελκυστική τη διαδικασία για τους μαθητές.

B2 α. Ο τίτλος είναι μεταφορικός λόγω της χρήσης της λέξης *γλώσσες*.

β. “Τα γλωσσικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.”